

ORGANIC
lab.cz

VÝROBA RŮŽOVÝCH PARFÉMŮ

Juliána Šoleová Organic Lab – svět kreativních workshopů výroby parfémů

CO JE PARFÉM

Voňavá směs aromatických látek (přírodních a/nebo syntetických), **rozpuštěná v nosiči** – nejčastěji **etanol (alkohol)**, případně v oleji nebo vosku.

VONNÁ PYRAMIDA

Vrstva	Vydrží	Funkce	Typické složky
Hlava (top notes)	5–15 minut	První dojem	citrusy, byliny, lehké květy
Srdce (heart/middle notes)	1–3 hodiny	Charakter vůně	květy, koření, ovoce
Základ (base notes)	4–24+ hodin	Hloubka, výdrž	dřevo, pryskyřice, pižmo, ambra

Kolik složek musí parfém mít a v jakém poměru jsou vrstvy?

Není žádné **minimální** číslo složek – parfém může mít:
jednu složku (např. „čistá růže“),
ale i **desítky až stovky složek** v sofistikovaných
parfémecích.

OBVYKLÉ POMĚRY

Vrstva	Běžný poměr
Hlava	20–30 %
Srdce	40–60 %
Základ	20–30 %

HISTORIE

Starověký Egypt (cca 3000 př. n. l.)

Používali **vonné oleje a balzámy** – hlavně pro náboženské, léčivé i kosmetické účely.

Vonné látky: **myrha, kadidlo, skořice, cypřiš, lotos, růže.**

Vůně byla považována za posvátnou – spojována s bohy.

Z čeho byly první parfémy vyráběny?

První parfémy byly **olejové extrakty nebo pryskyřice**, ne alkoholové.

- **Typické složky:**
- **Myrha a kadidlo** (pryskyřice)
- **Skořice, kasie, kardamom**
- **Růžové květy, lotos, jasmín**
- **Santalové a cedrové dřevo**
- **Živočišné látky** – ambra (vorvaň), pižmo (sob), cibet (kočkovitá šelma)

Nosným médiem byl **olej (olivový, sezamový, mandlový)**, někdy i tuk nebo vosk.

Kde byl vyroben první parfém na bázi alkoholu a v rozprašovači, jak ho známe dnes?

Maďarská voda vytvořená kolem rok **1370** pro **královnu Alžbětu Uherskou** byl první parfém v alkoholu nikoli v rozprašovači.

Moderní parfém v rozprašovači (flakon s rozprašovačem):

Rozprašovače se začaly používat až **na konci 19. století**, s rozvojem skla a tlakového mechanismu ve **Francii**, která je považována za **kolébku moderní parfumerie**.

ORGANIC
lab.cz

VÝROBA PARFÉMU

SYNTETICKÁ VÝROBA

Syntetická esence (např. růže) se nevyrábí z růží, ale **chemickou syntézou** vonných sloučenin, které se přirozeně v růžích vyskytují. Vědci identifikují hlavní molekuly odpovědné za růžovou vůni a poté je synteticky reprodukuji.

SYNTETICKÁ VÝROBA

Laboratorní syntéza – z ropných derivátů nebo přírodních surovin (např. citronová tráva, máta) se izolují nebo syntetizují jednotlivé molekuly.

Míchání ve správném poměru – aby napodobily přirozený profil růžové vůně.

Výsledná **směs** se pak používá v parfémech, kosmetice, mýdlech, svíčkách.

Výhodou je **nízká cena** a **stabilita**, nevýhodou je **nižší hloubka a autenticita vůně** oproti přírodnímu oleji.

Přírodní esenciální olej z růže – jak se získává

Existují dvě hlavní metody:

a) Parní destilace – vzniká tzv. rose otto

- Nejčastěji z **růže damašské (Rosa damascena)**.
- Okvětní lístky se destilují vodní parou.
- Výsledkem je malá vrstva silice, která se oddělí od růžové vody.

b) Extrakce rozpouštědlem – vzniká tzv. rose absolute

- Používá se **hexan nebo ethanol**, který rozpustí vonné látky z květů.
- Po odstranění rozpouštědla zůstává tzv. **konkrét**, ze kterého se extrahuje čisté absolute.

Rose otto je vzácnější a dražší, protože vzniká pouze destilací.

Kolik druhů růží se používá k výrobě parfémů?

Používají se hlavně tyto druhy:

- **Rosa damascena** – damažská růže
– hlavní komerční zdroj růžového oleje (zejména v Bulharsku, Turecku, Íránu)
- **Rosa centifolia** – stolistá růže
– zejména ve Francii (Grasse), používá se hlavně pro **rose absolute**
- **Rosa gallica**, **Rosa alba**, a další – méně časté

Kolik okvětních lístků je potřeba na 10 ml oleje?

Výnos esenciálního oleje je **velmi nízký**:

-Zhruba **3 000 až 5 000 kg** okvětních lístků = **1 kg** oleje

-To znamená:

10 ml růžového esenciálního oleje vyžaduje asi 5–6 kg okvětních lístků

SHRNUTÍ RŮŽOVÝCH PARFÉMŮ

Vlastnost	Syntetická esence	Přírodní esenciální olej
Z čeho	Uměle syntetizované molekuly	Okvětní lístky růží
Výroba	Laboratorní syntéza, směs	Parní destilace nebo extrakce
Vůně	Podobná, ale méně komplexní	Bohatá, komplexní, autentická
Cena	Nízká	Vysoká
Množství květů na 10 ml	0	cca 3 000–4 000 růží

Rostlina	Používaný druh	Část rostliny	Metoda extrakce	Potřeba pro 10 ml oleje
Levandule	<i>Lavandula angustifolia</i>	Květy	Parní destilace	0,5–1 kg
Jasmín	<i>Jasminum grandiflorum</i>	Květy	Extrakce	6–8 kg (cca 10 000 květů)
Pomeranč	<i>Citrus sinensis</i>	Slupky (kůra)	Lisování za studena	2–3 kg
Heřmánek	<i>Matricaria recutita</i> (něm.) nebo <i>Chamaemelum nobile</i> (římský)	Květy	Parní destilace	1–2 kg
Růže	<i>Rosa damascena</i>	Okvětní lístky	Parní destilace / Extrakce	5–6 kg (cca 3 000–4 000 květů)
Vanilka	<i>Vanilla planifolia</i>	Lusky	Extrakce (absolut)	1–1,5 kg lusků
Meduňka	<i>Melissa officinalis</i>	Celá nadzemní část	Parní destilace	6–8 kg
Máta	<i>Mentha piperita</i>	Listy a vršky	Parní destilace	0,5–1 kg

SHRNUTÍ

PARFÉMOVÉ SHRNUÍ

Co je parfém?

Aromatická směs v alkoholu (nebo oleji), složená z hlavy, srdce a základu.

Kolik má mít složek?

Může mít od 1 do 100+, záleží na typu.

Poměry vrstev?

Hlava 20–30 %,srdce 40–60 %,základ 20–30 %.

Nejstarší parfém?

Vonné oleje a balzámy v Egyptě, cca 3000 př. n. l.

První parfém v alkoholu?

Maďarská voda (1370).

První parfém v rozprašovači?

Konec 19. století, Francie, rozvoj flakonů a tlakových pumpiček.

ORGANIC
lab.cz

VYVÁŽENÝ PARFÉM MÁ OKAMŽITÝ EFEKT (HLAVA), CHARAKTER (SRDCE) A DLOUHO VÝDRŽ (ZÁKLAD).

VOŇTE DLOUHO PO RŮŽÍCH A NOSTE JE V SRDCI. DĚKUJI ZA POZORNOST A
PŘIJĎTE KE MNĚ DO PARFÉMOVÉ LABORATOŘE NAMÍCHAT SVOU JEDINEČNOU
SMĚS, KTEROU NIKDO JINÝ NA SVĚTĚ NEMÁ.

Děkuji za pozornost Juliána Šoleová
www.organiclab.cz